

Udskriftsdato: 19. december 2025

AFG nr 11624 af 15/12/2015 (Gældende)

Afgørelse om tilladelse til tildækket skråningsbeskyttelse med kompensationsfodring på en kyststrækning i X-Kommune

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin., Naturstyrelsen,
Kystdirektoratet, j.nr. 15/00736

Afgørelse om tilladelse til tildækket skråningsbeskyttelse med kompensationsfodring på en kyststrækning i X-Kommune

Resumé

Afgørelsen vedrører en tilladelse til passiv og aktiv kystbeskyttelse i form af en tildækket skråningsbeskyttelse med kompenserende fodring. I tilladelsen fastsættes bl.a. vilkår om, at der skal foretages en opmåling af tildækningsmængden samt dokumentation for mængden af den kompenserende fodring. Afgørelsen er truffet efter kystbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, nr. 1, (LBK nr. 267 af 11/03/2009) og efter § 3, jf. bekendtgørelse om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår anlæg og udvidelse af havne og kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet (BEK nr. 874 af 02/09/2008).

En gruppe grundejere ansøger om en tildækket skråningsbeskyttelse med kompenserende fodring på en længere strækning i en kommune. Strækningen, hvor der ønskes kystbeskyttelse, ligger på en erosionskyst. Det oplyses i ansøgningen, at der inden for en periode på 25 år er sket en gennemsnitlig tilbagerykning af skrænten på 0,5 m pr. år. Lodsejerne oplyser endvidere, at der over de seneste ca. 5 år er observeret tilbagerykninger på helt op til 1,5-2 m pr. år.

Når Kystdirektoratet træffer afgørelse i sager om kystbeskyttelse, skal vi varetage en række hensyn jf. kystbeskyttelseslovens § 1, hvori der står:

”§ 1. Formålet med kystbeskyttelse er at beskytte mennesker mod oversvømmelser samt ejendom mod oversvømmelser og nedbrydning fra havet, fjorde eller andre dele af søterritoriet. Dette formål varetages ved en afvejning af følgende hensyn:

- 1) Behovet for kystbeskyttelse,*
- 2) økonomiske hensyn,*
- 3) kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og miljømæssige kvalitet,*
- 4) kystlandskabets bevarelse og genopretning,*
- 5) naturens frie udfoldelse,*
- 6) rekreativ udnyttelse af kysten,*
- 7) sikring af den eksisterende adgang til kysten og*
- 8) andre forhold af væsentlig betydning for kystbeskyttelse”.*

Formålet med kystbeskyttelse er at beskytte menneskeliv og væsentlige værdier som bebyggelse og infrastruktur. Ifølge bemærkningerne til kystbeskyttelsesloven (lovforslag 127 – 2005-06) vurderes behovet for kystbeskyttelse ud fra en kystteknisk vurdering af havets påvirkning af kysten. En erosionsbeskyttelse vil som hovedregel kun vil kunne tillades, hvis der inden for en kortere periode, typisk 20-25 år, vil være risiko for beskadigelse eller ødelæggelse af ejendom, herunder beboelse og infrastruktur.

Derudover har Kystdirektoratet en strategi for kystbeskyttelse i Danmark. Ud fra denne strategi er det Kystdirektoratets vurdering, at der på den ansøgte kyststrækning bør udføres en kystbeskyttelse i overensstemmelse med en helhedsløsning. Kystdirektoratet finder, at der med det ansøgte projekt er tale om en helhedsløsning.

Kystdirektoratets vurdering

Kystdirektoratet har i denne afgørelse lagt særlig vægt på behovet for kystbeskyttelse, kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og miljømæssige kvalitet samt kystlandskabets bevarelse. De øvrige hensyn er tillagt mindre vægt.

Behov for kystbeskyttelse

Kystdirektoratet har lagt til grund, at der på den konkrete strækning er huse med meget kystnær beliggenhed. Det drejer sig om helårshuse i byzone.

Kystdirektoratet finder endvidere på baggrund af tidligere erosionshændelser og kystens historiske udvikling inden for projektområdet, at der er behov kystbeskyttelse.

Kystdirektoratet lægger endvidere til grund, at flytning af husene ikke er mulig.

Økonomiske hensyn

Det vurderes ud fra ansøgeres indsendte beregninger, at husenes værdi står mål med udgiften til kystbeskyttelsen.

Teknisk og miljømæssig kvalitet

Med hensyn til vurderingen af kystbeskyttelsesforanstaltningens tekniske og miljømæssige kvalitet lægger Kystdirektoratet afgørende vægt på, at kystbeskyttelsen ikke må have væsentlige negative konsekvenser, herunder anlæggets indvirkning på nabostrækninger. Passiv og hård kystbeskyttelse (høfder, bølgebrydere og skråningsbeskyttelse) påvirker nabostrækningen, fordi de reducerer sedimenttilførslen til kysten nedstrøms, den såkaldte læsideerosion. Den negative effekt kan der kun kompenseres for ved aktiv kystbeskyttelse, dvs. sandfodring.

Kystdirektoratet har taget udgangspunkt i de tværsnitstegninger, som ligger til grund for ansøgning om stenkastning samt ansøgning om sandbuffer med kompensationsfodring. [...]. I den konkrete sag tildækkes skråningsbeskyttelsen, og der foretages en kompenserende fodring.

Kystdirektoratet har endvidere ud fra ansøgningen vurderet, at en stenkastning på strækningen også kan være en hensigtsmæssig løsning, idet konstruktionen medvirker til at stabilisere skrænten, hvilket har betydning i forhold til husenes kystnære beliggenhed. Dette giver grundejerne en ekstra sikkerhed. Samme sikkerhed vil også kunne tilvejebringes ved en sandbuffer.

Kystdirektoratet forudsætter dog af hensyn til stenkastningens negative påvirkning på nabostrækninger, under navnlig uventede og mere ekstreme bølgepåvirkninger, at skråningsbeskyttelsen i de situationer ikke blottes og derfor skal tildækkes med sand. Dette er der stillet vilkår om.

For at øge den morfologiske skala og derved reducere mulige randeffekter i den sydlige ende føres tildækningen med sand 300 m syd for skråningsbeskyttelsen. Her er skrænttilbagerykningen meget lille. Tildækningsmængden og den kompenserende fodring tilføres derfor på den samlede strækning på 600 m, hvilket der er stillet vilkår om.

Det er endvidere lagt til grund, at der udelukkende anvendes naturmaterialer. Det betyder, at den miljømæssige kvalitet er tilstrækkelig.

Forudsætninger for fodringsmængder

Ansøger har i ansøgningerne tilkendegivet, at man ønsker at compensationssandfodre hvert 3. år, hvilket ligger til grund for fastsættelse af tildækningsmængderne.

Tildækningsmængden er bestemt ud fra de tal, som fremgår af ansøgningerne om sandbuffer med kompensationsfodringer af 10. juli 2015, samt hensynet til de morfologiske skalaer på strækningen. For at sikre, at skråningsbeskyttelsen er tildækket i et ekstremt år og derudover i et par milde vintre, og dermed tilgodeser flere af de hensyn, som skal afvejes i kystbeskyttelsesloven, skal skråningsbeskyttelsen tildækkes med 100 m³ pr. lbm.

For at øge den morfologiske skala og derved reducere mulige randeffekter skal tildækningen føres 300 meter mod syd. Tildækningsmængden er 100 m³ pr. lbm umiddelbart syd for skråningsbeskyttelsen, og aftager lineært til 25 m³ pr. lbm til 300 m syd for skråningsbeskyttelsen.

Kompensationsfodringsmængden er i gennemsnit 10 m³ pr. lbm pr. år på den 600 m lange strækning beregnet over en 3 årig periode.

Kompensationsfodringsmængden skal dokumenteres vha. faktura fra entreprenøren, som udfører arbejdet. Dette stilles der vilkår om.

Hvert 3. år skal tildækningsmængden af sand være tilstede, og skal dokumenteres ved en opmåling i profiler pr. 25. m. For hvert profil på de nordligste 300 m, skal der mellem skråningsbeskyttelsens top i kote 4,5 og kote 1,5 være en sandmængde på 100 m³ mere uden for skråningsbeskyttelsen end ved skråningsbeskyttelsens etablering. Skråningsbeskyttelsen skal være tildækket. For hvert profil på de sydligste 300 m, skal der mellem kote 4,5 og kote 1,5 være en sandmængde på 100m³ mere end ved skråningsbeskyttelsens etablering for det nordligste profil, lineært aftagende til 25 m³ pr. lbm til det sydligste profil. Dette stilles der vilkår om.

Kystlandskabets bevarelse og genopretning samt naturens frie udfoldelse

Med en tildækket skråningsbeskyttelse vil kystlandskabet stadig fremstå som en sandkyst. Tilsvarende kan naturen stadig udfolde sig frit.

Både vilkåret om fodring, således at skråningsbeskyttelsen er tildækket, og vilkåret om kompensationsfodring bevirker, at anlægget ikke forårsager negative effekter på nabostrækninger, bevarer kystlandskabet og sikrer fortsat naturens frie udfoldelse på sigt.

Rekreativ udnyttelse af kysten

Kyststrækningen det konkrete sted er et rekreativ område for mange. Den rekreative udnyttelse af kysten opretholdes, såfremt der fodres og stenkastningen tildækkes. Der vil forekomme reduceret værdi af den rekreative udnyttelse, såfremt skråningsbeskyttelsen er delvist blotlagt efter kraftige storme.

Sikring af eksisterende adgang til kysten

Under dette hensyn varetages også den eksisterende adgang langs kysten. Generelt hindres adgangen langs kysten ved etablering af passiv og hård kystbeskyttelse, når der ikke foretages en kompenserende fodring ved etablering af hårde anlæg. Derfor stilles der også af den grund vilkår om, at der skal foretages kompenserende fodring.

Øvrige hensyn

Kystdirektoratet har også lagt til grund, at kystområdet udgør en helt særlig værdi i X-Kommune, hvilket fremgår af kommuneplanen. Af hensyn kommunens strategi om, at naturen skal have plads til at råde langs kysterne, således at de naturgivne forhold i kystområderne så vidt muligt kan opretholdes for dermed at sikre et varieret kystlandskab med varieret flora og fauna, er det også et vigtigt hensyn, at stenkastningen tildækkes med sand, og at der foretages en kompenserende fodring.

Kystdirektoratet har vurderet, at da der er tale om et anlæg af en sådan karakter, at der skal stilles en økonomisk sikkerhed for, at vilkårene herom overholdes. Formålet med sikkerhedsstillelsen er, at der skal være midler til rådighed, såfremt anlægget på et senere tidspunkt kræves fjernet. Det er fast praksis, at Kystdirektoratet stiller et sådant vilkår, når der bl.a. er tale om en kystbeskyttelse, hvor det af hensyn til strækningen i sin helhed er afgørende, at vilkårene overholdes.

Sammenfattende vurderer Kystdirektoratet, at det af hensyn til skræntens stabilitet, som giver grundejerne en ekstra sikkerhed, og den kystnære beliggenhed af husene, der ligger inden for byzone, kan meddeles tilladelse til en tildækket skråningsbeskyttelse med kompensationsfodring.

Der er i vurderingen endvidere bl.a. lagt vægt på, at anlægget ikke må påvirke nabostrækninger negativt, at randeffekter minimeres, og at kystlandskabet bevares.

[...]

Projektbeskrivelse

Der etableres en tildækket stenkastning på en 300 meter lang strækning ved skræntens fod, idet skrænten afrettes, så kystbeskyttelsen får et retlinet forløb. Stenkastningen tildækkes med 100 m³ pr. lbm. Den anlægges med en topkote på 4,5 m DVR90 og opbygges af dæk- og filtersten udlagt på filterdug. Topkote er vurderet og beregnet ud fra bølgeopløb og af hensyn til forebyggelse mod sandudvaskning bag stenskråningen. Skråningens hældning er maksimal 1:1,5. Skråningsfoden graves ned under det eksisterende kystprofil for sikring mod underminering, idet der tilsikres en overdækning på 0,5 m, idet bundkoten af stenskråningen varierer med terrænkoten. Stenstørrelse har ansøger beregnet ud fra Hudsons formel. Der foretages kompenserende fodring, som føres op ad den tildækkede skråningsbeskyttelse.

For at øge den morfologiske skala udlægges tildækningsmængden og kompensationsfodringen på en 600 m strækning.

[...]